

Tekjur og afkoma lífeyrisþega 2007 til 2011

Stefán Ólafsson

Ársfundur TR, Rúgbrauðsgerðinni,
19. maí 2011

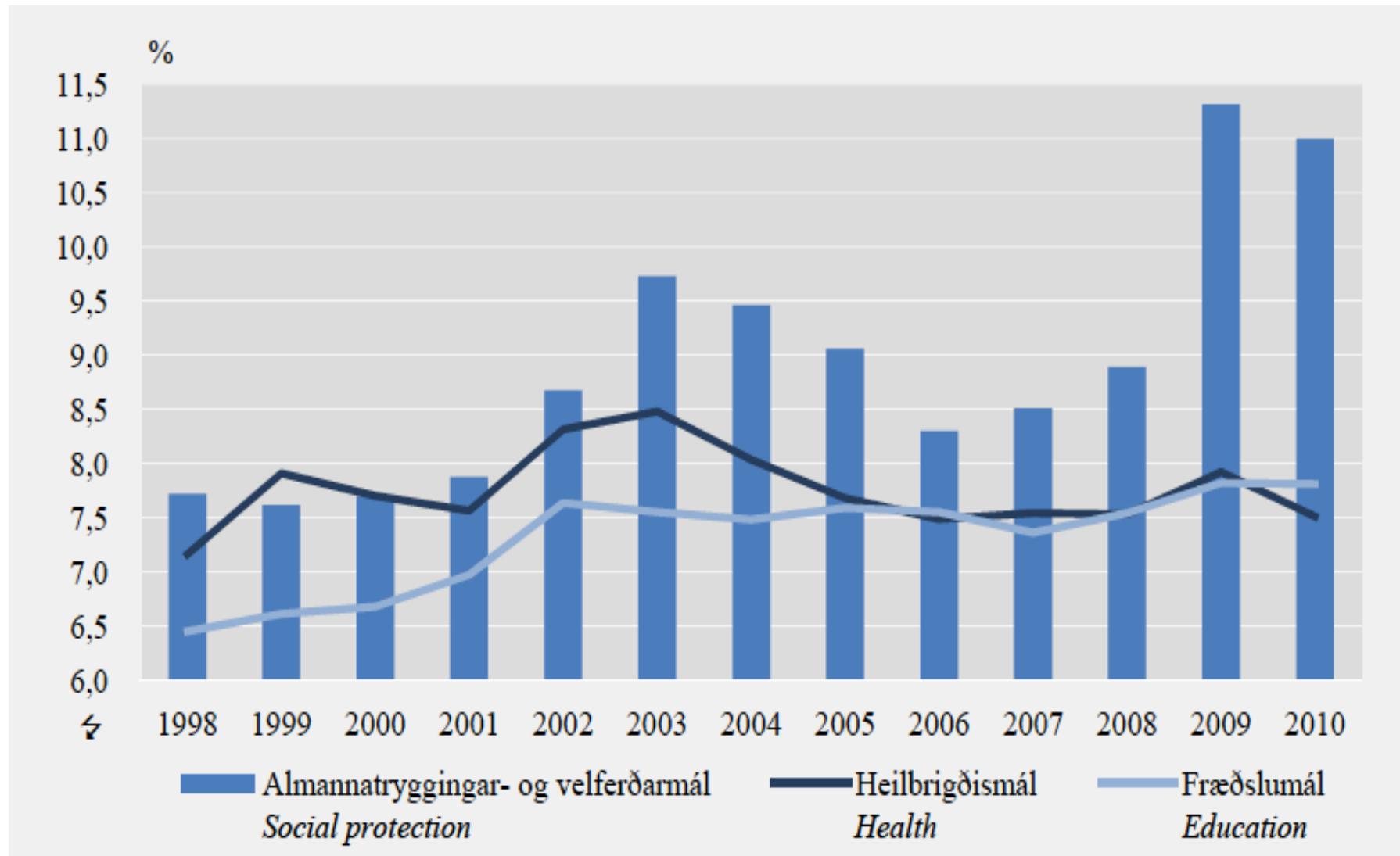

Varnarmúr velferðarríkisins: Útgjöld til velferðar í kreppunni

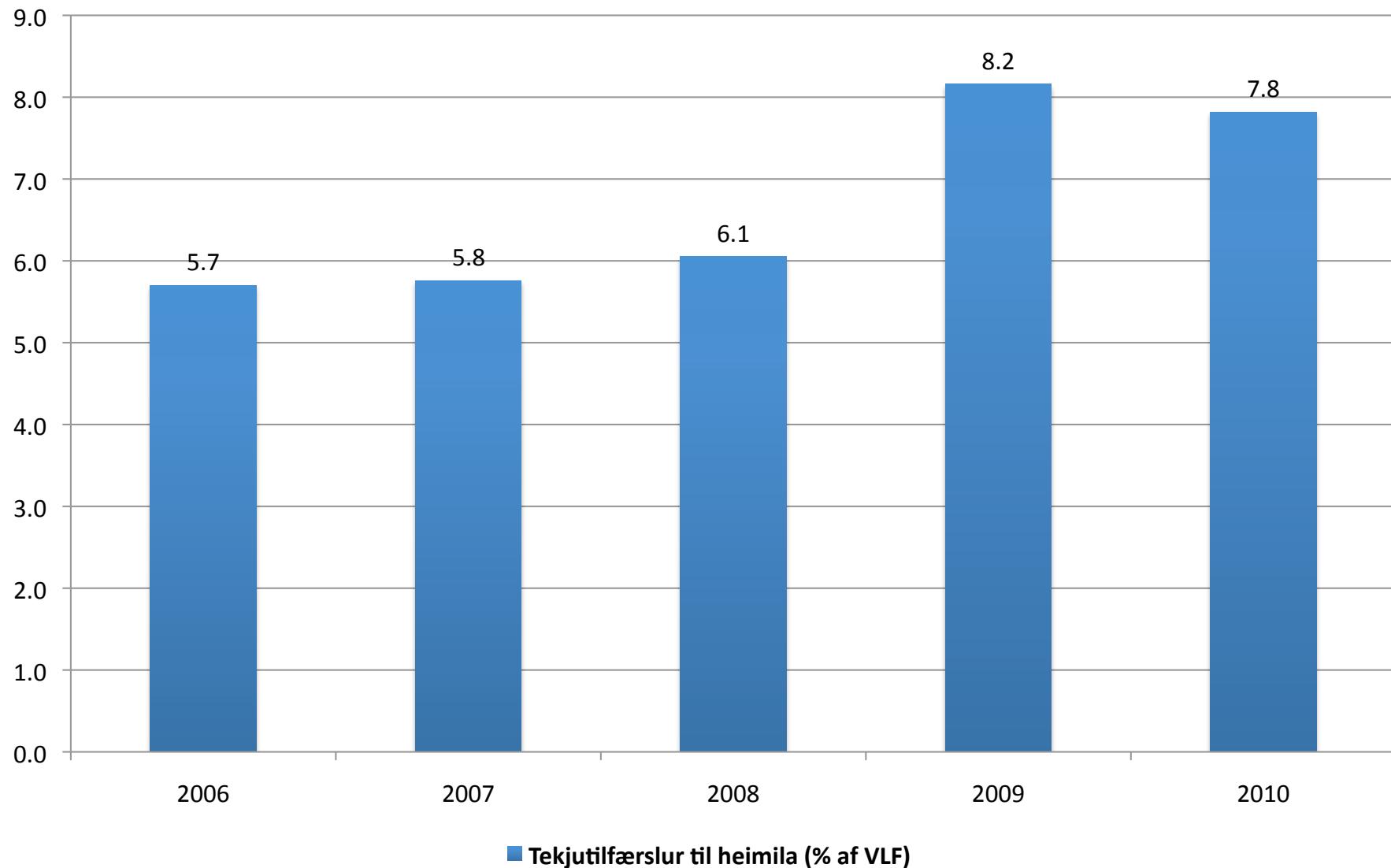
Útgjöld til velferðarmála til 2010

% af vergri landsframleiðslu

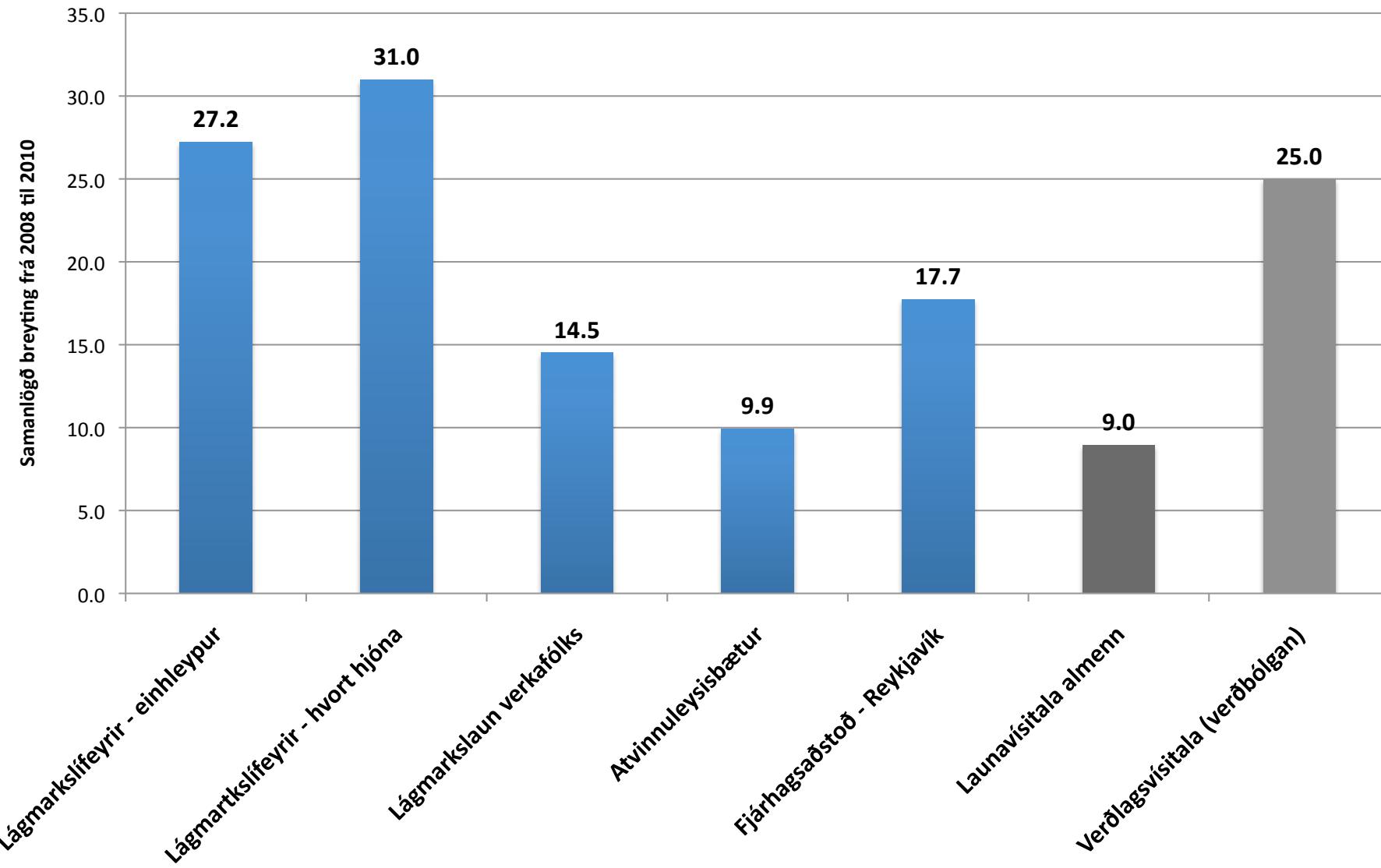

Tekjutilfærslur til heimila

% af vergri landsframleiðslu 2006-2010

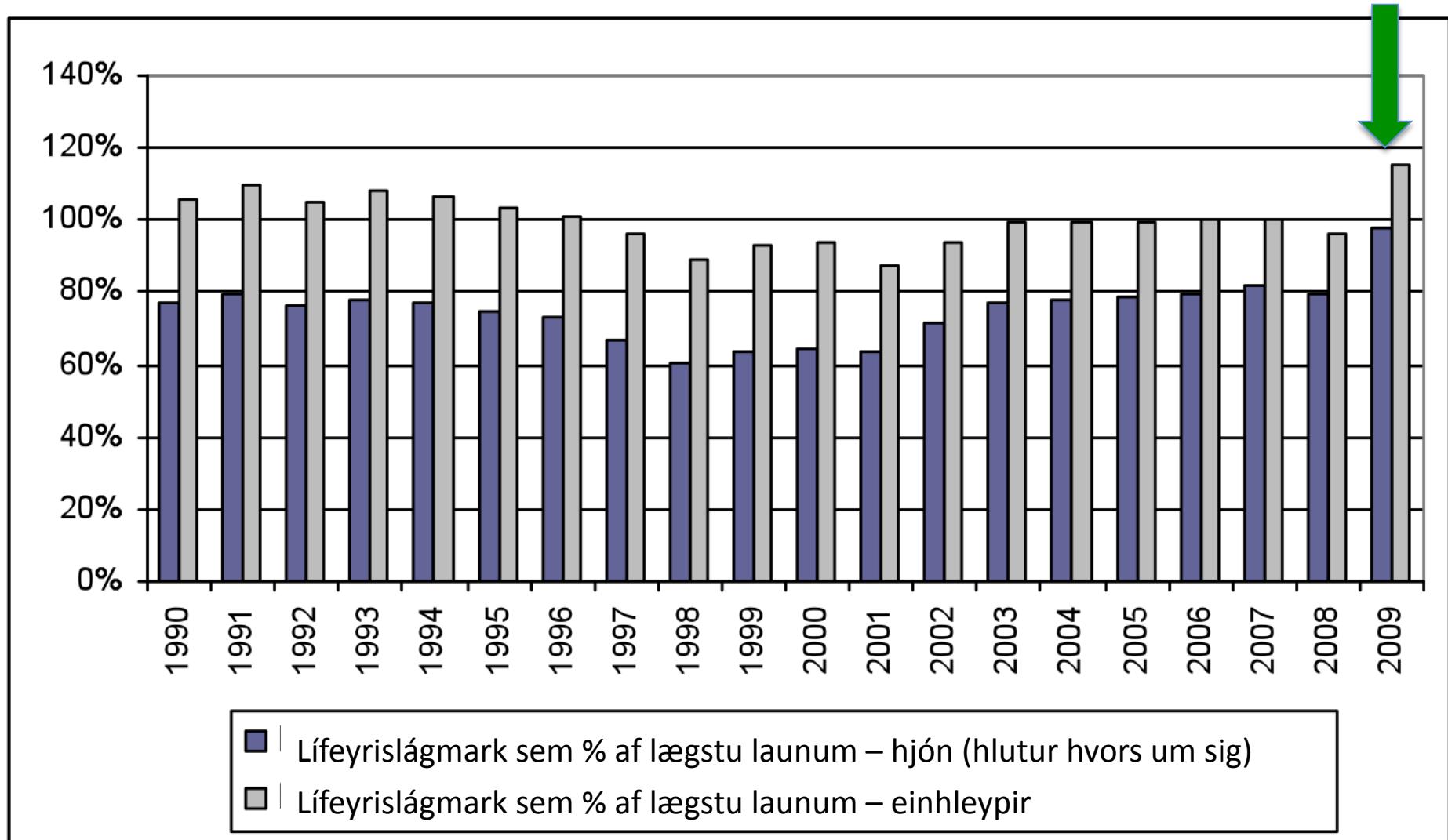

Þróun lágmarkslífeyris, bóta og lægstu launa í kreppunni, frá 2008 til 2010

Lágmarkstrygging lífeyrisþega 1990 til 2010

Lífeyrislágmarkið sem % af lægstu launum (með eingreiðslum)

Heimild: TR

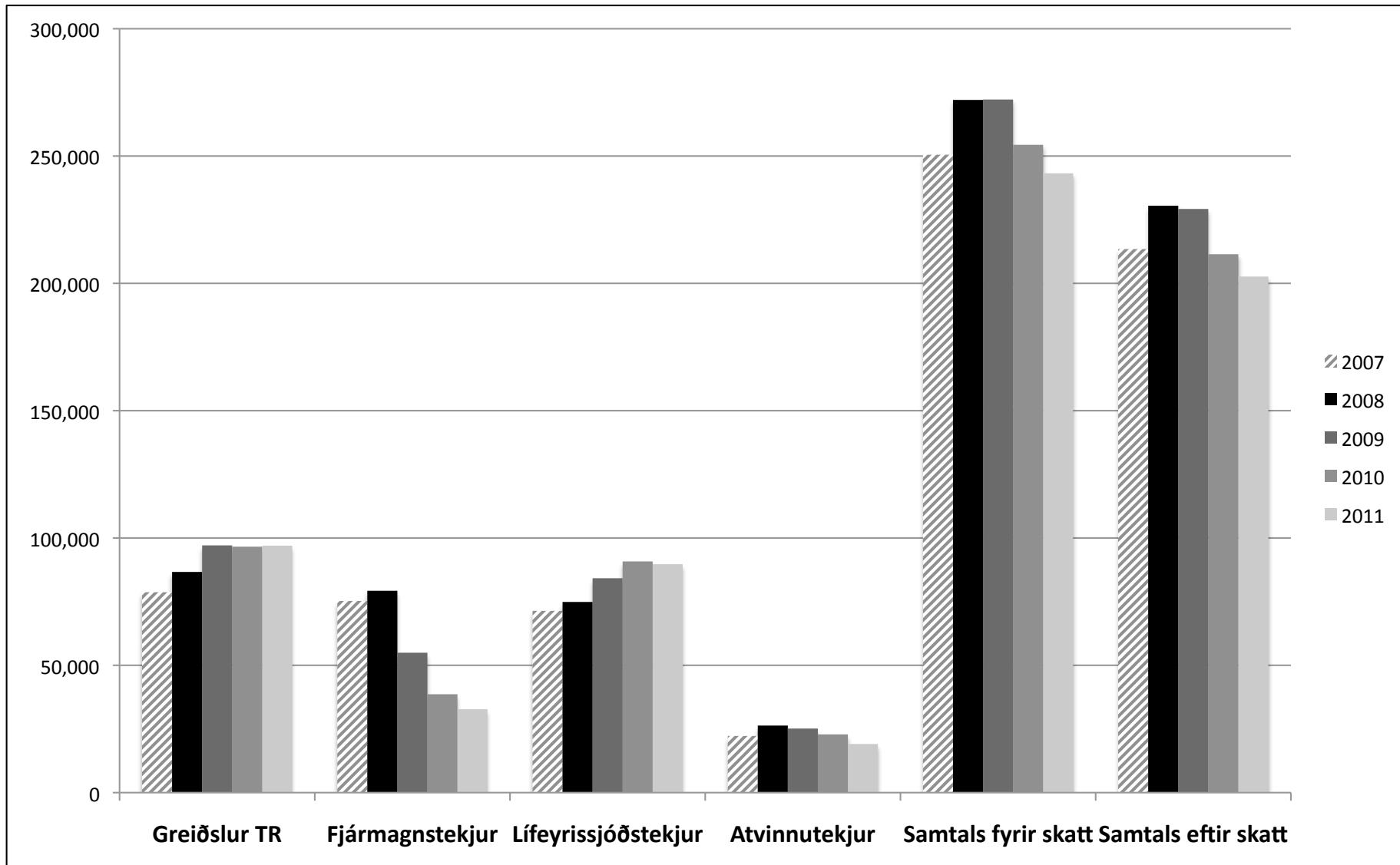

Tekjur og skattar lífeyrisþega 2007 til 2011

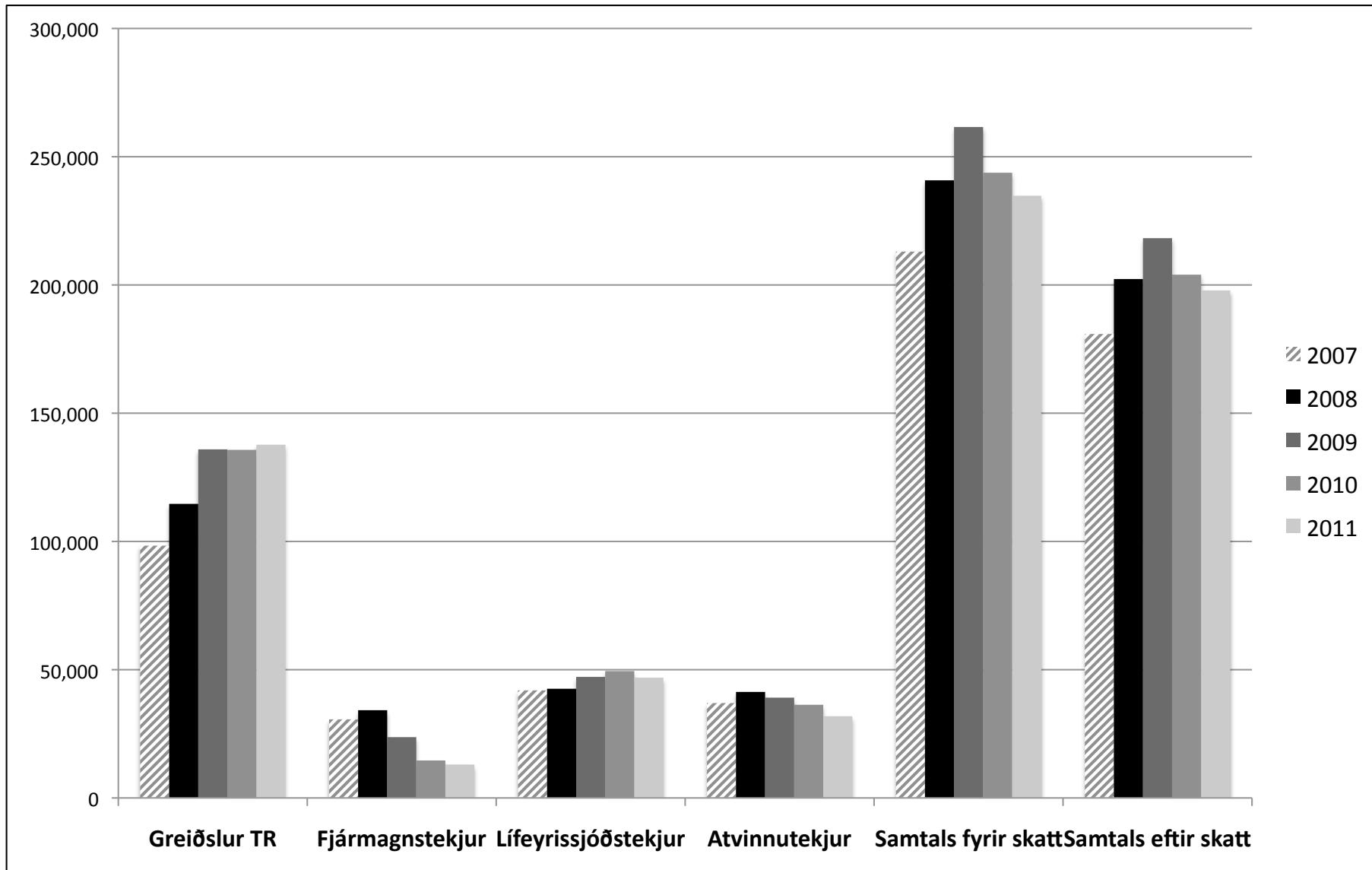
Rauntekjur allra lífeyrisþega 2007-2011

Meðaltekjur í apríl hvert árið sundurgreindar, fyrir og eftir skatt. Kr. á mánuði.

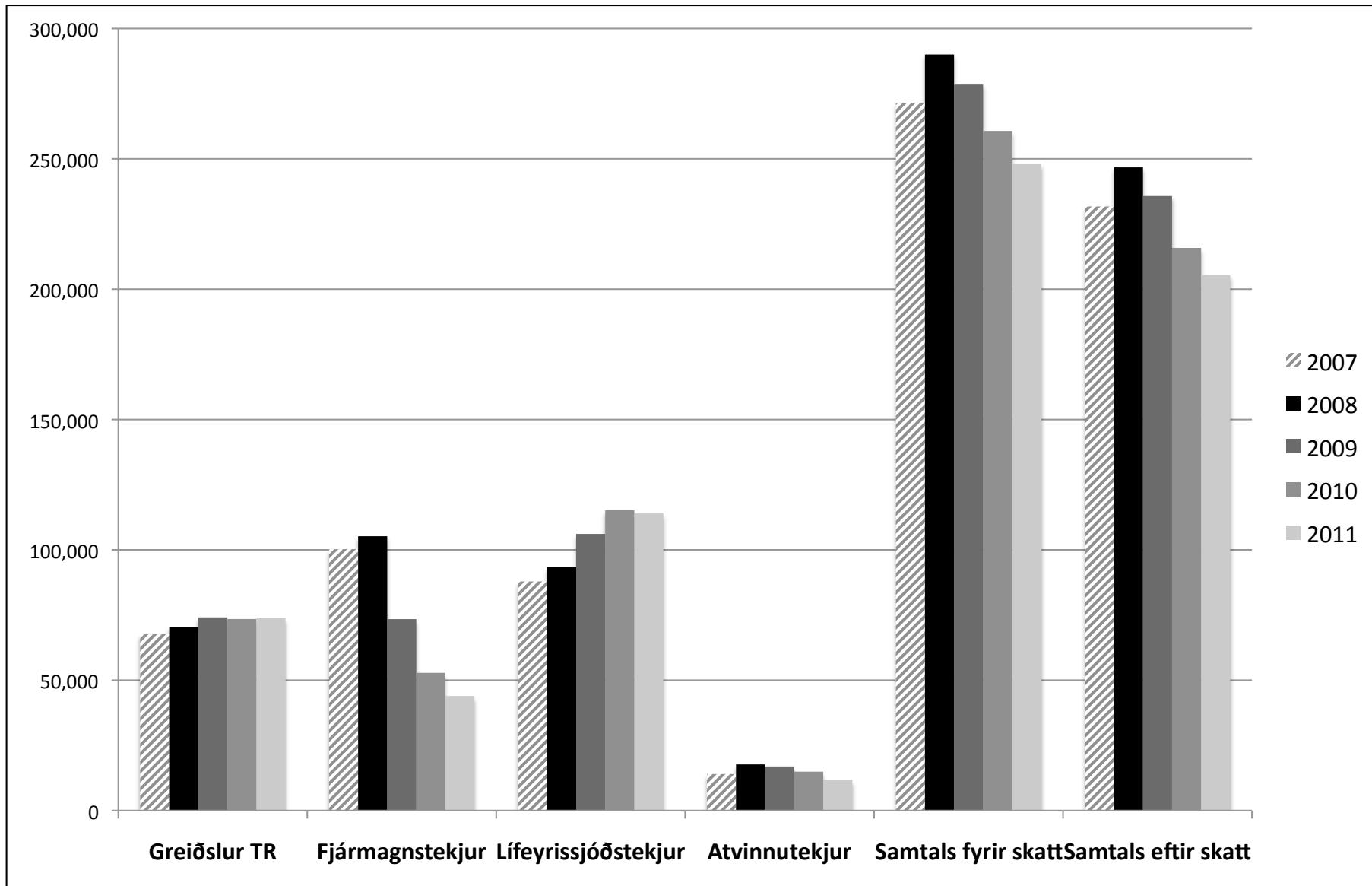
Rauntekjur öryrkja 2007-2011

Meðaltekkjur í apríl hvert árið sundurgreindar, fyrir og eftir skatt. Kr. á mánuði.

Rauntekjur ellilífeyrisþega 2007-2010

Meðaltekjur í apríl hvert árið sundurgreindar, fyrir og eftir skatt. Kr. á mán.

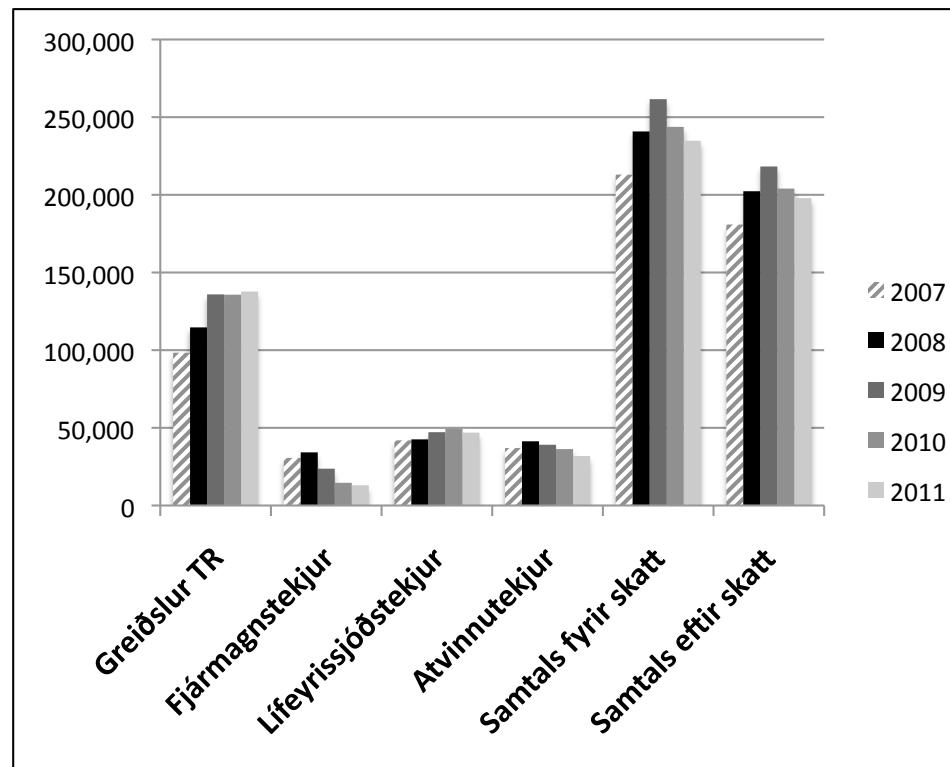

Heimild: TR – Útreikningar Guðmundar Helga Hjaltalín

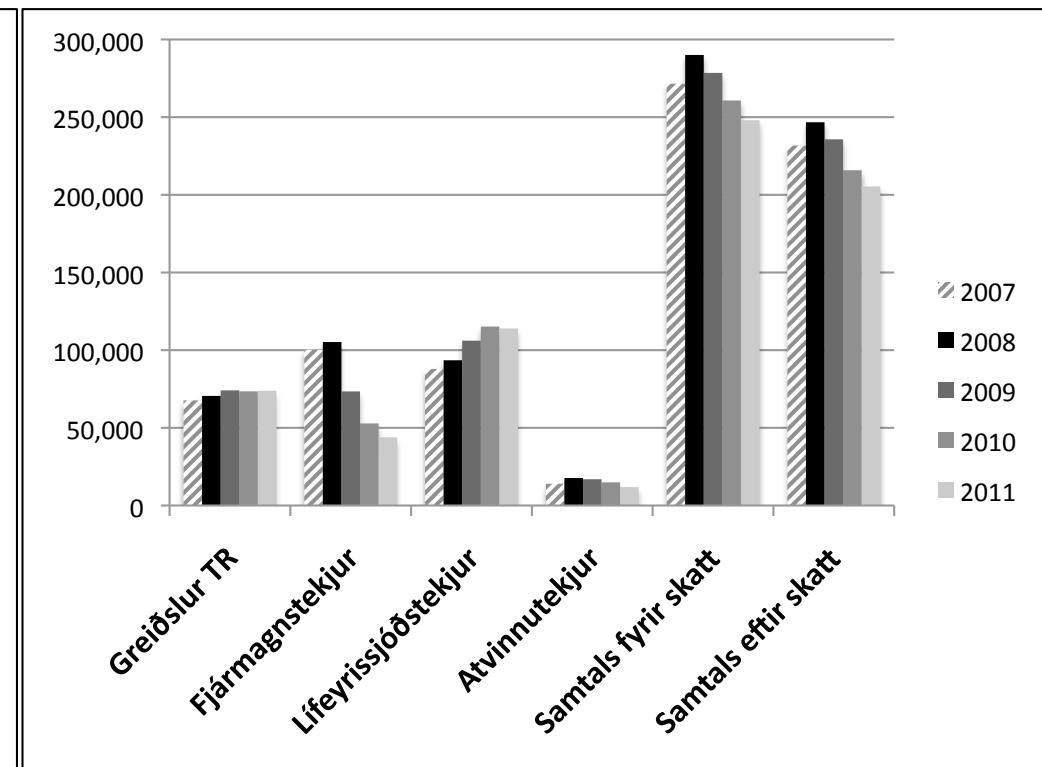
Samanburður tekna öryrkja og ellilífeyrisþega

Meðaltekjur í maí 2007 til 2011 sundurgreindar, fyrir og eftir skatt. Kr. á mán.

Öryrkjar

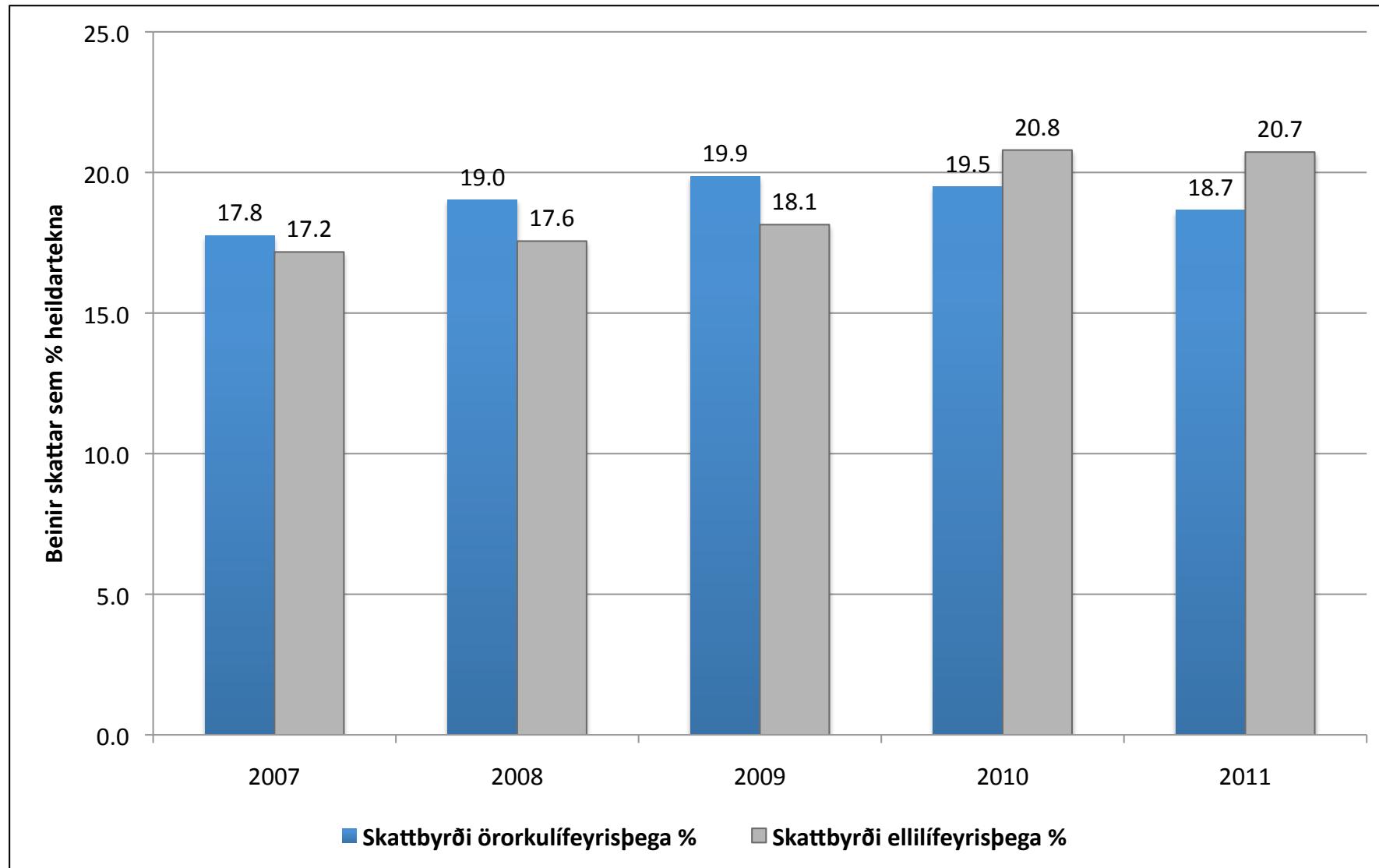
Ellilífeyrisþegar

Heimild: TR – Útreikningar Guðmundar Helga Hjaltalín

Skattbyrði lífeyrisþega 2007 til 2010

Beinir skattar alls sem % af heildartekjum fyrir skatt

Fjárhagsþreningar 2004 til 2010

Vísbendingar um kjör eldri borgara 2004 til 2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Lífeyrisþegar undir fátæktarmörkum ESB	10	14	19	18	15	6	...
65 ára og eldri undir fátæktarmörkum ESB	9	12	15	15	12	5	...
% heildartekna 65 ára og eldri af tekjum 45-54 ára vinnandi fólks	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	...
Erfitt að ná endum saman (% 70 ára og eldri)	38	33	36	27	21	21	29
Erfitt að ná endum saman (% allra aldurshópa)	46	37	35	28	30	39	49

Heimildir: Hagstofa Íslands 2010 og 2011

Fjárhagsþreningar heimila: Erfiðleikar við að láta enda ná saman í venjulegum útgjöldum, 2004 til 2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Allir aldurshópar	46	37	35	28	30	39	49
Yngri en 30 ára	56	44	38	39	37	47	53
30 til 39 ára	47	39	38	28	36	49	62
40 til 49 ára	52	38	36	27	30	42	55
50 til 59 ára	35	30	25	23	28	35	46
60 til 69 ára	40	32	33	28	20	27	36
70 ára og eldri	38	33	36	27	21	22	29

Færri ellilífeyrisþegar voru í vandræðum 2010 en var 2004 til 2006!

Mikið hægir á fjölgun öryrkja

Fjöldi örorku- og endurhæfingarlífeyrisþega 1990 til 2010

Fjölgun örorkulífeyrisþega

	Örorku og endurhæfingarlífeyrisþegar % af íbúum 16-66 ára	% fjölgun frá fyrra ári
1990	3.9%	4.8
1991	4.1%	5.8
1992	4.2%	4.2
1993	4.5%	8.4
1994	4.8%	7.1
1995	5.1%	7.7
1996	5.4%	5.6
1997	5.5%	2.8
1998	5.5%	2.5
1999	5.6%	2.7
2000	5.8%	4.9
2001	6.0%	5.1
2002	6.2%	4.3
2003	6.6%	7.5
2004	7.0%	7.9
2005	7.2%	6.3
2006	7.2%	3.4
2007	7.1%	2.5
2008	7.4%	4.4
2009	7.7%	3.6
2010	7.7%	0.3

Skýringar á minni fjölgun öryrkja 2010

- **Breytt vinnubrögð á TR**
  - Framkvæmd örorkumats hert; full nýting annarra réttinda (t.d. í sjúkrasjóðum)
  - Aukin áhersla á endurhæfingu (aukin eftirfylgni)
- **Meira framboð endurhæfingarárræða (Virk o.fl.)**
- **Fleiri eru á atvinnuleysisbótum (virkniaukandi aðgerðir þar skila árangri)**

Samantekt

- Mjög hefur dregið úr fjölgun öryrkja, þó lágmarkslífeyrir sé hærri en nokkru sinni fyrr
- Velferðarkerfinu hefur verið beitt til að milda áhrif kreppunnar með ágætum árangri
- Lágtekjufólk hefur orðið fyrir minni kjaraskerðingu en þeir sem hærri tekjur hafa
- Greiðslur TR og lífeyrissjóða hafa aukist í kreppunni en fjármagnstekjur og atvinnutekjur dregist saman
- Hallað hefur á hag eldri borgara með milli og hærri tekjur í kreppunni, vegna minni fjármagnstekna, meiri skerðinga og hærri skatta á fjármagnstekjur
- Samt eru fjárhagserfiðleikar þeirra minni en var 2004

Takk fyrir!

Eldri borgarar: Erfitt að láta enda ná saman 2004 til 2010 (%) (Heimild: Hagstofa Íslands)

